

ראש הישיבה

נקודה מותוק "לחיות עם פרשת השבוע"

ליקור שניין?

אבלם לא שאל את השאלות הללו, אלא עשה את תפקידו בעקבותיו. הקב"ה אומר: אחרי שאיתה עשו את שלך בדרך הטבע – יבוא השלב של הנס. מעשו של אברהם הם התשתיות למתן תורה על ידי משה רבינו. כך גם היום. אל לנו לחשוב: מה זה משפיע? כמה אנשים פוגש בפנים אל פנים? איך זה ישנה את התמונה הכלכלית? אנו צריכים להתמקד בעשייה. לפגושים, ליקור קשור ממשמעות ועמוק, לחשוף את היפוי והעצמה שיש בכל אדם מישראל – את הקשר למסורת, את האהבה לארץ ולמשפחה – וזה תפקינו, בתוך מגבלות הטבע. זו הדרך שמתוכה יבוא הגילוי האלקי הגדול של הגאולה השלמה.

אננו חיים מצד אחד בתוך נס, ומצד שני בתוך מלחמת תרבויות קשה. הקב"ה עטף את התקופה הגדולה בתוך לבושים של בעיות וקשיים. לצערנו, הצבא הפרק לנשא הדגל של מלחמת התרבות. במקום להילחם, מתעסקים בחנפת הדגל של שלוב נשים בצבא ושאר ערכיהם תרבותיים פוטט מדרניים, ואיננס קשוריים ללחימה.

אמנם, הצבא כבר באמת לא צריך כמעט להילחם. מלאתנו נעשית בידי אחרים. אין לנו אויבים מסביב שמאיימים علينا, ואיפלו ארין כבר שקוועה בבור של עצמה ואני פניה לאיים עליינו. אז איך זיכרו שיש צבא ויש רמטכ"ל? מתחפשים במה להעתיק ומשלבים נשים בכל מיני יהדות. מובן, שגם הצבא היה צריך להילחם באמת – לא היו מכנים נשים ליחידות לוחמות. באוני שמעתי קצת בכיר האומר שזכה לא יcinnis נשים למקומות שבחים עלולים להיפגע עם האויב בקרוב. אך כיוון שזכה"ל כבר לא נלחם מול אויבים – אפשר להכנסי חילופים לטנקים. אנחנו ממשיכים לשרת בצבא, מושם שאיןנו יודעים מה היו החתפות הוחזקות, ויתכן שזכה"ל עמדו שוב בפני מלכותן. אך כרגע, מתחקים בצדדים, וכך הצבא נשא את הדגל של מלחמת התרבות. אין ספק, שברגע אחד כל המלחמה הוא תנדח, אם רק אנו נעשו את מה שאנו צריכים לעשות. אנו נלך את הצדדים הקטנים שאנו נדרשים לכל – והכל יתיר מעצמו וילך לכיוונים חיוביים וטובים.

אנו צריכים לכתם בדרכם של האבו, שעשו את מעשיהם בדרך הטבע, ובעקבות כך יבואו הדברים הגדולים, הנש האדיר שנואה אותו בעינינו. אנו מיהלים ליום שבו יחוור עם ישאל לתרותו המקוות, שתתלו לנו עצמות תרבויות, ו"פימ' צאתק מארץ מצרים אראננו גפלאות" (מיכה ז', ט"ו), בתאחדות הנס והטבע בע"ה, לגאולה השלהמה.

מתוך השיעור שהועבר ב-כ"ג טבת ה'תשע"ח.
שיעור המלא נמצא באורח הישיבה

בתחלת הפרשה נאמר (שמות ז, א'-ב'): "זִקְבָּר אֶל־לְהִים אֶל מֶלֶךְ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי אֵנִי ה'". וארא אל אברם אל יצחק ואיל יעקב בא-ל-שְׁדִי רְשָׁמֵי ה' לא נזעקי לךם".

אל האבות הקדושים התגלה הקב"ה בשם "אל-שְׁדִי", ואל משה בשם הו"ה.

מהי מושעות ההבדל בין הנגagt האבות להנגagt משה ורבינו? "שְׁדִי – שאמיר לעולמו דיי" (חגיגה, י"ב ע"א). זהו ביטוי להנגagt הטבע, המוגבלת. האבות הקדושים גילו את קדושות ה' בטבע, במצבות המשמשת.

אבלם אבינו הגיע אל האמונה מתוך התבוננות בטבע. דרך זו היא הכנה לגilio של משה רבינו, שנutan את התורה ורואה את האלוקות באסקלאריא מאירה ובאופן ניסי.

הנס והבעבר נראים לנו, כמובן, כeorah, בשני דברים הסותרים זה את זה. חוקי הטבע מוכתבים מראש, קבועים ולא משתנים. הנס הוא דבר מיוחד, חריגת מדריך הטבע. בדרך כלל הטבע שולט, ולפעמים יש חריגה מהטבע וקוראים ניסים.

הברנה זו גורמת הפרשות לאדם. מדוע? על פי תפיסה זו נדמה כאילו הטבע פועל עצמו, קבוע מראש, בעל עצמות ואוטונומיה. הרביה מלמדת על חוקי הטבע, והנס הוא גilio של אלוקות.

וז תפיסת מושעת. הטבע עצמו הוא גilio של אלוקות, של נס. כ舍בינים שהטבע והנס הם מציאות אחת, מבנים כיצד הנס מלמד על הטבע. בוצרה צו רואה האדם אלוקות בכל דבר, בחוקי הטבע ובבריאה כולה.

נצעתוינו להזכיר בכל יום את יציאת מצרים, משום שהניסים הגדולים מלמדים אותנו כיצד להתבונן על הטבע, ולראות את האלוקות שמתגלה דרך הטבע.

לכן אנו צריכים להודות לה' ללא הפסקה, על התקופה הנפלאה שאנו זוכים בחיותה בה, שבה ניתן לראות את הניסים המתגלים דרך טבע חינו בארץ ישראל.

בנוסף לעליינו הבני שאננו חיים בשני תהליכי המעורבים זה זהה. יש חלק שאנו צריכים לעשות, ויש חלק שהקב"ה מולדת מזור המעשים שלנו.

אנו צריכים לעשות את חלken, בלי לשאול: מה זה מועל, וכיitz זה יפעל? נחשוב על אברהם. הוא עשה "פנים אל פנים" – פחה אהוה, שם קצת כיבוד, ואנשים תחילה להציג... כשהגעו – אברהם דבר惆 על אמנונה בה', וביקש מהם לבקר. מן הסתם היו נאלח שלא הספיקו, ויצאו מהאוחל, כמו יושם איזום אינשים שלא יצאם לסתול, "פנים אל פנים". היה יכול אברהם לשאול את דעתם לפועל, "פנים אל פנים". מה זה עזר? אני מצליח להשפיע אולי על כמה מאות אנשים, שהם "הנפש אשר עשו בחורן" – אבל יש עד מלינוי אנשים בעולם שלא הגעתם אליהם. האם הפעולה של מי משמעותית? האם אני יכול

פינת הילדים

ניסיונות מילוי כפרהה וכרכ'ה

(לאחר מציאת המושג בקשר לשולחן שבת מאבאמא
להרחבת על המושג שמצוותם)

חביבם גאנז הא... ...

"כי אמן כל המכוות והעונשים הקדומים למכה בכורות לא באו כי אם להיותם לפרט ולהעמו לאוות, כלומר ראיות על אמותות מציאותו יתברך, ושמלותו מושלת גם בארץ מתחת"

(רבי יעקב צבי מקלנבורג, "הכתב והקבלה", שמות ז, ג', ד"ה "וهرביתי את אותן")

כדי להבין את עניין השמות, נחבירו במשמעותם, שם אנו מוצאים ביטוי של שמייה ואיה הן מצד הקב"ה והוא מצד משה. דברי הקב"ה: "וְיִשְׁמַשׁ תָּלֶךְ" (ג', י"ח), "וְאָמְרַתְּ אֲלֵיכֶם ה'" אֱלֹהִי אֲבָתֵיכֶם נְרָא אֱלֹהִים" (ג', ט').

דבורי משה: "לוֹא יִשְׁמַע בָּקָלִי כִּי יֹאמְרוּ לֵא נִרְאָה אֲלֵיכָה" (ד', א'). ניתן לראות בטווים אלו חורם בכל תחלה הרכנה והיצאה ממצרים (שמות ב', כ"ד - כ"ה): "וְנִשְׁמַע אֶל-הָלִימִים... וְנִרְאָה אֶל-הָלִימִים", וכן אף נוסף ענין ה'דיעה', שיש לה משמעות חשובה כהמשך לשמעיה והראהה: "וְנִשְׁמַע אֶל-הָלִימִים".

השמייה, הראיה והידיעה החזרות פעמים רבות בפרשיות יציאת מצרים, ונראה שיש קשר לשמות שנתנה לאח שלושת בניה חמשתאות שיטתיות מוגדרות בחלקן כהשטיינר.

הרב אשכנז מציין שמדובר במספרות בזיהויים הפטשו. החיבור הראשון נולד, לאח קוראת לו ראובן כי **ךאה הא**, לאחר מכן נולד שמאנו כי **שעט הא**, כשחבורו שליש – לו, נולד זו נקודה החיבור, והה דינעה – הפעם **ילוח האיש אליל** (בראשית כט, ל"ב-ל"ג). כל הספר הזה הוא ספר השמות, "הורש שמות", הנפתח במילים **"אלא שמות בני ישראל"**. השמות תופסים מקום חשוב מאוד והם מדינקיים מאד. מתברר שהשמות כאן משפיעים.

ברשותנו, רק כמשמעותם לדבר על בני לוי כתוב "אֶלָּה שְׁמוֹת בְּנֵי לֹוי" - הנה השמות באים סוף כל סוף לידי ביטוי. עם ישראל עובר כאן תהליך של אולה דרך הראיה והשמעיה, ואז מגיעים אל החיבור, אל הדעת. משה רבנו הוא בבחינת דעת. לכן התורה מביאה קדם את ראובן ושמעון. מחבר שכאשר לאח קראה שמות, אלו לא שמות שנזכנים רק לשעתם ולמקוםם, אלא זהו כוח ורוחני שננכש בעם ישראל. לכן עם השמות האלה הם יודדים למצרים. חז"ל אומרם על בני ישראל שהם לא שיינו שמותם. זה מבחן קשה מאד לא לשנות את השם בಗלות. השמות אכן מאד משמעותיים ומתרבר לשם רואבן נתן את כוח הראיה בעם ישראל ושמעון נתן את כוח השמעיה. לאחר מכון בא ה"זידע אל-להים" - זו נסחתת החיבור.

מתוך שיעור של הרב יינר שניתן ב-כ"ו עbat ה'תשס"ח
השיעור המלא נמצא באתר הישיבה

להකשב רק לחיים שנוגעים بي, שורמים דרכיו. להתחבר למקום שבו אני פוגש את האנשים מולוי, לבוון ליבי-CNNG בית קדשי הקדשים. אבל אז מצאתה את עצמי סגור בעצמי, בклиיפה שלי, רואה הכל דרך מעתפת שקופה, לא באמת מקשיב לאנשים, לא פתוח לשמעו, לפגוש. הרצון לפגוש את החיים עצם סגר אותו מהחמים עצם.

מפתח אחד מצאתי בפירושו של הילמן על פסוק "ולא ביו שלח בזאת עשרה חמורים נשאים מטוב מזאים" (בראשית מ"ה, כ"ג) – מה רמז יוסף בשלחו לאביו מטוב מצרים, שירגיעו ויכינו לבלתי?

השל"ה מביא את דבריו הגדרא (מגילה ט' ז' ב): "יין יישן שדעת זקנים נוחה הימנו", ולקח אותו מעבר לפשת האומר שהין הרגיעו כדי שיוכל לשמו"ע "עד יוסף חי", למעלה מעלה אל שחקי מראומים, אל יין המשמר בענביו משחת ימי בראשית, אל עולם עמוק ועמוק, כתר הכתלים, שבחראותיו מניח דעתם של זקנים, העולמות העליונים שתחתיו. עולם כזה שהוא עתיק יומי, זכו מכל זקנים כי שרצו בשחר ההაצלה, וצער מכל צערים כי הוא עדין מעתיק את הימים, מניע את ההיסטוריה, ע"י שמנשב בה רוחות מקדמוניתו של עולם שמחדרות את פניה, מפתיעות

ומניחות דעתם של זקנים גם יחד.
הציגו התייחסות לאחור – אין לי תשובה מלאה, ויש לי עוד שאלות פתוחות, אבל במבט לאחריו מتبוססת בי הودאות בבחירות האלה כשאני מצוי בהן טעם כזה של חופש שמה חדש ופתח עומראת ההכרה, בלי לאמון יושוב דעת זקנים. "ודוח שمر כי עשית פלא, עצות מרחוק אמונה אמונה" (ישעיהו כ"ה, א').

את השורות שבחלה הטור כתבתי בתקופת הישיבה. עם השנים
אני מגלח פה אני קמפה למים האלה, לאור זהה, לאויר אותו אד רענן
המגיא מעין המשומר.

מוֹעֵי גוֹלָן גָּר בִּירוּשָׁלָם וּמְשַׁמֵּשׁ כְּמַהֲנָדָס מִעֲרָכָת בְּרֶפַּאַל

בפרשנת השבועון מתחילה לקרו את כל המהלך הארוך של מכות מצרים. אך רגע לפני שועורבים לתיאור המכות ישנה הפסקה מאוד בולטת (שמות ו', י"ד-ט'ז, כ"ו-כ"ח): "אלך ראשינו בית אבותם בני ראיון בכר ישראלי חנוך ופלוא חזרון וכר אללה משפחתות ראגון.

הו אחים ומשה אשר אמר ה' לך החזיאו את בני ישראל מל מארץ מצרים על צבאתם. הם המצריים אל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל מל מצרים הוא משה ואחיו. ויהי ביום דבר ה' אל משה באאר מצרים".

יש להבין את מקומה של פרשׁת הтолדות הזאת, מה עשוּה רשותה זיה? מה עד שלכאורה פשוט שורצים להגע ליחס של משה ואחרון, ומדוע למנות את רואבון ושמעוּן בכלל, מה פשר ההציגת המحدثת של משפחת משה?

רש"י מסביר: "אללה ראשֵי בית אביהם - מתוֹךְ שהזקק ליחס שבנו של לוי עד משה ואחרו, בשביל משה ואחרון התחליל ליחס דרך הולודות

ומוסף רשי הסבר נוסף הקשור לתוכחה שקיבלו שבטים אלו בברכת יעקב לפני מותה: "ובפסקתא רבתי ראיית לי פי שקנתרם יעקב אביהם שלשה שבטים הילו בשעת מותה, חזר הכתוב ויחסם כאן לבדם למומש החשובים הם".

המלבי"ם מביא את משל הקבורה והמרגלית, שאדם מחפש מרגלית בחול, וברגע שהוא מוצא אותה הוא מפסיק מיד את החיפושים שלו. כך גם כאן, התחלנו מראובן עד שהגענו ללו, שם מצאנו את משה ואחרון שם זה נעצר. אך עדיין יש להסביר בשבייל מה צריך את זה?

הרמב"ן אומר: "לא רצח הכתוב להתחיל אלה שמות בני לוי לתולדותם", שלא יראה שיש להו לי בדור ההיחס مكانו ואילך לכבוד משה, אבל הזכיר אחיו הגדולים ממנו וכי הוא נמנה שלישי".

מוטי גולן | מחזור כ'

פנוי וחווי

מי הזמן שטפו את פני,
חלפו, זרמו על גבות שפתיים ו אף.
מבריכת העיתים לגמתי, רוויתני,
וימלאו ראותי אד רענו.

- רוח המדבר פיסלה בי צוקים,
בשريحה ישבה עיני עצמה.
עת חלפו הרוחות אפקון ואראה
היא געעה בי חכמה ובינה.

לאורך כל הסמסטר הראשון בטכניון היה עסוק בלמידה את
הבדל בין לימוד תורה ללימוד חכמה. המעבר החד בין הולומות
הייה לי קשה והחתומות הדומות הולידת וחידתה כי תובנות.

אבל יותר מהכל היה לך לבקש התהושה שבחורתית לצתת מעולם פנימי לעולם חיצוני. כאן לא עומדים בפנימיות החיים אלא בחיצוניותם. האינטואיציות שיש לך מה נכון ולמה זה נכון, הדריך לבנות זהה (הוכחה) ותבנה (משפט) אחרות, וגם הדרכים שלמדתי להגדיר ביה את המשמעות של התוכן הנלמד, ואיך לקשר אותן לכל שדרות החיים, לא עובדות.

השאלה שניקורה בי אז, חזרה עם השנהים שוב ושוב –
כשהתקדמתי בתפקיד בעבודה, כשלמדתי נושאים חדשים,
כשפתחתי הzdחות עם מנגלי השתייכות נספחים. האם תוכן זו ליל
יכול לגדול ולהעшир? מתי ישני בי מגדל ומתי אני בעצם הולך
לאיבוד? האם הטיפוס הזה בהרים קשים וקרים הוא חלק מתיבת
החיים שלנו?

היו זמנים שדוקוא ניסיתי לילכט בעצחו של רבי נחמן, שמהזיר מהכמתו חיצוניות ומחשבות זרות. אבל לא באופן טכני - נושא הימוד (מדעים) ומושאי המחשבה (תאות), אלא באופןعمוק - להיזהר מהכמתו שמעמידות אותו בעמדת החבוננות מהוזר.